

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XVIII. perducitur vsque ad Annum D.XC.
nempe ab Anno primo Iustini Senioris, vsque ad quintum Mauritij Augusti.
Complectitur annos LXXIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 589. Pelagii Pap. II. Annus 12. Mavritii Imp. Annus 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14926

et misericordia, per quam interdum patens et ingrediatur, amans, voluntate benignitatem de virtute B. Antigonus preuenientia. Tanta est enim pars virtutis B. Pontificis, ut non solam hoc et aerarium cum auctoritate proprii deo salvaret, rursum etiam nec alijs dominis que in dei misericordia et misericordia domini dominorum permisit; itaque etiam ei misericordia, quod ab una parte potius operat defensio. Ab alijs vero pars tamen Ecclesie etiam dominum ipsius non sunt adiungit, neque tamen Gregorius de incendio; in quo Prophete illi semper locum habuit discens a: Vox Domini intercedens domum regum, cum videlicet ea potius ignis comburetur, que Dei voluntate incendio dominum fuerit: in reliquo vero etiam pontificis filium Childeberto Regi a Magnerico Treverorum Episcopo baptizatum appellatum hunc Theodosium, de quo tamen secundum eiusdem nomen debetur, hic vero anno Childeberti Regis decimus noveratur.

Quoniam pariter anno Smaragdi Exarchatus triennio e politanum accepit etiam in ecclesiis Romanae Patriarchatus Secundus Episcopus Aquileiensis cum tribus collegis Episcopis, qui metu viisque concit communicaverant cum Ecclesia Catholica per Iosephum Episcopum Ratensem, ad ipsorum revertit ab Episcopis ultra non recepti, necc populo honore habuit, in primitum schismatis dilatavit, et tanta proponentibus iam ab Ecclesia Romana dilata est. De his vero tantum hac breviter Pau-
lina discimus. Ecclae anno è Ravenna in Gradum reversi sunt. Quibus non plus communiceare voluit, nec catari Episcopi eis receperunt. Smaragdus autem Patriarcha successorem Romanum Patrem suorum, Confluentem remenauit. Reliqua vero, tempore Concilialebulo schismatis coruim in Mariano ha-
bendo, in loco dicimus.

IESV CHRISTI

Annus 539.

PELAGII PAP. II. MAVRITII IMP.
Annus 12. Annus 4.

Quintagesimus octogesimus nonus incipit annus sub legi. Indictione: cum decimo Kalendas Iulij anno Guntherani vigesimo quarto nondum ablo-
last, celebatur eft Synodus Valentina in Gallia decem &
episcopum tuncupinendo Episcoporum, in quo pauperum causa lant cognitio: fed & donationes facte ab eodem
Regine, atque filiabus eius diuersis Ecclesiis
comitate autoritate apostolica, subfcribi: nomibus co-
randon ministris sunt, eft de his cuiusmodi decretum:

Cos in vita Valentini in exhortatione gloriosissimi domino
Gotherano nostra modicentia pro diversis pauperum querimo-
niam amittere: ut primi, auctore Deo, decemnon fandendum,
quod precepsit & anime sue salvaretur vel religione plena cen-
sione apparet: id est, ut quia predilecta Re: per virum il-
luminis Alphidionis Rofordianum dati ad sanctam Synodum
episcopis nominaretur, ut predicione tam ipse, quam beatae me-
moris regalis, subretribuenda Regna: vel filiorum eorum Dei sacra-
ta pax, si eis bona memoria Clodovego, vel Celsidio locis
pacem continet, aut abinde conferre decesserit, anciortia-
ri episcopatibus familia Synodorum prefeciti titulus maximum fa-
cilius sollicitatione firmare. Et tam laudabilis devotionis non fo-
lum fandendum, sed etiam diuina credimus posse communica-
re, et modic.

Ideo praesumus constitutione, unanimi consenso, Deo me-
do synoda sententia decretum, ut si quid beneficia sancti Marcelli
vel sancti Symbariani, vel quibuscumque locis, vel ferme omnibus
Deo per quodcumque auctoritates, aut scripturarum epistolam
prefacta dominica fice, vel supra numeropata regalis sua, filioque
bona fice in ministerio altiorum, fice in quacumque fe-
citur, que ad diuimum cultum pertinere noscantur: contulisse
priusq; confere voluerint, neque Episcopi locorum, neque pa-
pali regia quamcumque tempora successura de coram voluntate

quicq; am minorante aut auferre proficiant. Quid si quis hoc
quaque tempore temerare aut auferre proficiat: velut ne-
cator pauperum, excommunicate perpetui indici dimini plectatur,
& veluti sacrilegio perpetrator, criminis sui rei, supplici eterni
teneatur obnoxius. hucusque Patres, nec de codem Va-
lentino Concilio quicquam preterea imminet. Emen-
dandum vero, dum in titulo inscriptum illud habet ut
Indictione secunda: mukum enim inter se pugnat, ut
hæc acta sint vigilimo quarto Guntherani Regis anno,
& facta dicuntur Indictione secunda: manifestus e-
stina agitur error, cum hic annus (ut dictum est) septi-
mas in Indictione.

Quo pariter anno auēta est Gallia notio martyre,
nampe Praetextato Episcopo Rothomageni: qui du-
mulumque odio perfida Fredegundis exillis fatigatus
& afflicitus, nihil remittens fæderalis constante in
redarguenda perperam facta Principum potissimum vero
Fredegundem ipsam, quam alteram Izabelem hi tem-
poribus Gallia palla eff: ab eadem immulso tandem fica-
tio, in Ecclesia ipsa ferro percussit, ac paulo post spiritu
Deo reddidit. Ita plane secundum S. Ambrosij ien-
tentiam, virilis Principes Episcopos odio prosequuntur,
quam illecebris blandiuntur. Ad coronam enim
suum Sacerdotum permittit Deus sacerdos Principes
inianire, surereq; adiutus eos; quo quid in eis intus vir-
tutis lateat, fors appareat, & quin vasis fictilibus the-
faurus oculabatur, in multorum vltirat effundatur;
& lumen, quod reconditum in lagena militum Gedoe-
nis, idem perficit, fors appareat, quo sancta Dei il-
lustraret Ecclesia. Res autem gelta à Gregorio I tron-
ita descripta sit.

Duo his agerentur, & Fredegundis apud Rothomagenem
verbè commoraruntur, verba amaritudinis cum Praetextato Pon-
tifice habuit, dient, venturam esse tempus, quando exilia in qui-
bus detentus fuerat, renascat. Et ille: Ego semper & in exilio
& extra eccliam Episcopum sum, sum, & ero. Nam tu non semper re-
gali potentia persistis. Nei ab exilio prouochimur, et benevoli Dei,
in regnum: tu vera ab hoc regno demergeris in abyssum. Bellum e-
num erat tibi, ut statuta relata atq; madita: quia tempore serice, ab-
staberis: vi & tu vitam adipisci eternam; & parvulam,
quem genitili, adducere ad legitimam posses atrahem. Hoc esset,
cum verba illius mater grantis accepte, se a perfecta emula
seruens abfraxit.

Adveniente autem Dominica resurrectione die, cum Sacerdos
ad impensa Ecclesiastica officia ad Ecclesiam matutina prope-
raret. Antiphona inca consuetudinem incipere per ordinem
capit. Cumq; inter psallendum Formule decubueret: erade in
adhortu hominum, qui Episcopum super formulam quiescentem,
exarato & balitus cultro, sub aedila percussit. Illa vero vocem em-
mittentes clericis, qui aderant, adiunxerant, nullus auxilio de tan-
to afflictio effuditur. At illa plena sanguine manus super al-
tariorum extensis, oratione fundens, & Deo gratias agens, in
cubiculum suum inter in mea fiduciam deportatus, in scutum le-
ctitudine collectans. Statim, Fredegundis cum Boppeno Du-
ce & Anualdo adiut, dicens: Non eportuerat nobis ac reliqua
populi tue, & sancte Sacerdos, ut ista tuo cultus euerentur. Sed vni-
nam indicaret, qui talia animi eff perpetrare, & digna pro hoc
sceleris imploria sustineret. Scens autem cum Sacerdos haec dolere
proficeret: Et qui haec fecit, nisi tu, qui Regis intereris, qui sa-
pientia angustum in se contineat effidit, qui duxeris in hoc regno ma-
la communis? Respondit mulier: Sunt apud nos peritissimi mi-
nisti, qui hunc vulnus mederi possunt: permittit: vi accedant ad te
Et ille: Lam, inquit, me Deus precipit de hoc mundo vacari: nau-
tu, que bis celestibus principes habent: eis maledicta in seculo. & erit Deus viles sanguinis mei de capite tuo. Cumq; illa dis-
cederet: Pontifex ordinata domo sua, opitum exhalans. Ad
quem septendium Romacharius Constantina viba Episcopus ad-
venit, addit Gregorius de necato ab eadem Regina se-
niore quodam eiusdem Ecclesie Rothomagenis, cum
ipse eidem necem fanatissime Antititis exprobaret: agi-
tum denum de succelere eidem fabrogaro Melantio.
Porto quem perfida Fredegundis in Ecclesia occidi fecit,
coluit tempore Ecclesia Catholica martyrem, cunctemque
inter martyres scriptorum anniversaria memoria celebrat;

d Gregor. lib.
8 c. 31.
V.
REDARGV-
IT REGI-
NAM PRÆ-
TEXTATVS
EPISCOPVS

VL
A SICARIO
PERCVSSVS
EPISCOPVS

Quo.

d Greg. hif.
Fruct. lib. 8
c. 41.
VII.
DE CON-
VERSIONE
GOTHO-
RVM.

VIII.
11. Cor. 4.
11. 4-9.

IX.
SYNODVS
TOLET. III.

AUTORI-
TATE ROM-
PONT. CON-
CILIVM
HABITIVM.

Quomodo aitem facinus ab interfectore palam factum
sit, idem Gregorius in cibis gestis Francorum anni hu-
ius, qui est decimus Childeberti Regis, refert.

Iam vero magna inflammati cauila e Gallo in Hispanias
nostram eucar crationem. Felix plane hic illi annus,
Deo placibilis & acceptabilis ab omnibus praedicandus,
quo Dei benignitas respetat talem propria Gothorum
gentem, cum e tenebris eam translatum in regnum lucis.
Quae enim a temporibus Constantini Imperatoris, a prae-
toribus per deum feceratur, coque fine metu securior,
quo ex beneficiis a Deo accepit res remunerationem co-
lecoram de imperio putabat. Quod enim ipsa gens Go-
thica in Italia, Gallia, & Africae ium populum
propagaverat, & regna subegit externa, haec cuncta re-
cta, quae putabantur, religioni ferentia accepta: nam &
quod Orthodoxorum prouincias fuit ipsorum Deus sub-
iecta poterat, totum id Dei in ea scilicet impio tribuebat.
haec illis signa fuit pro doctrina atra mira-
culis, quibus se Catholicis religione praefare iacobant,
exultabantque veluti deo et voto cultu fecerunt, infusa-
bantque piis, veluti a Deo eos ob impietatem affligente
reiecerunt.

Et igitur tanta erroris offusii caligine, tamque profun-
dis merci tenebris ignorantie, veritatis lumen agnolce-
rent, illus tantum fuit opus, qui detenebris facit sile-
delle (quod ait Apollonius) lumen suum & illius, qui
vincit dicitur. Et hi, qui in tenebris, Remolum. Do-
minus ille fera corda tandem, quoque subegit inge-
stas ferreas, egredi magno miraculo, ut qui uigil impos-
uerant Romania tempe indomiti, sed idem Romania
subiecerunt Ecclesie, vincit non ferro, sed fide, idque
principie per sanctissimum Leandrum Hispanensem Epis-
copum, aliosq; factos Hispaniarum Anticetes, vigiles,
forteque fidei Orthodoxe cultores: quorum industra-
atq; labore factum est secundum illud Propheticum va-
tientium, in qua era arida esset in flagrum, & stenus in fonte
aquaum: & vix erat cubis draconum, oris uiror calam &
inuia, & sensu efficiens, uocaretur, via amita, ut non transire
per eam possit. Iqualiter vespibus Ecclesia Hispana
conuicta fuerit in paradisum Domini, qui gratianum ir-
riguit secundum rediderit fructum centrum, factus
a geru benedictionibus eius. Sed narrationem re-
rum gelastum aggredimur.

Bi coronato feliciter Hermenegildo martyrio, Rec-
caredus post Patris obitum regnans Catholicam fidem
(ut dictum est) profecti capit: ad hoc ipsum horum
est Gothos Episcopos, & pariter magistratus & populus:
factumque Dei gratia, ut per paucis exceptis, omnes can-
dem cum Rege, abdicata heretici Ariana, Catholicam fi-
dem proficerent: cuius rei cauila, ut cuncta solide stabili-
ret, uniuersale totius Hispanie voluit Concilium cele-
briat. Sic igitur hoc anno a Christo Domino quingentesimo
octogesimo nono, qui est & quartus annus ipsius
Recaredi Regis, & si gothorum in Hispania conuicerit
ipsi ab Ariana perfida ad Catholicam veritatem, cele-
bita est Synodus Toletana, que tercia ordine ponitur,
qui interierunt Episcopi circiter septuaginta, ex quibus
pauci per legatos fratrem prelamentum exhibuerunt, iudeumque
ex omnibus Hispaniarum prouinciis, imo & Galliae cur-
partis, que apud Narbonensem prouinciam subiecerat
Gothus, ut ex Episcoporum subscriptione appareat. Nō
fine scilicet atque contentum humilique austoritate Pelagi
Pape generale hoc celebratum esse Concilium, ex
intelligi potest, dum Lucas Tudentis ait, S. Leandrus
hunc interfrustis & prefrustis legatione funetur pro Romano
Pontifice: quod ab eo controvexit ista credi debet,
cum certum sit ex his, quae Iosephus dicta sunt, Ro-
manos Pontifices rum in aliis, rum in Hispaniarum prouinciis
vices has delegare conuenientie eminentioribus
eatum Ecclesiastum Episcopos. Certe quidem pater S.
Leandrus, qui magis spectatus est hoc tempore inter
Hispanos Episcopos, neminem feuerit. Sed ad ipsa Con-
cilia Acta pertinenda, ex quibus complura sunt, que-

Annalibus his inscribi debent, veniamus. Est quidem
propter istummodi discordia:

In nomine Domini nostri Iesu Christi, anno quarto regnante
gloriissimo aucto pessimo & Deo fiduciissimo Domino Ecclesie
de Rego, die octavo Idioma Maiorum. Acta secundissima pessi-
misperita, haec Synodus habita est in civitate regia Tolosa
ab Episcopi totius Hispanie & Gallici numero septuaginta
duo, &c. De hac eadem Synodo haec factus Iude-
dorus f. In ipsa regia sua exordiis Catholicam fidem adcepit,
tempore Gallica gentis populari, uoluntate errore labi derelixa, ad cultum
vella fui reuocauit. Synodus etiam ad conditum etiam
congregauit: cuius Concio idem gloriissimum Principi
intervit, siue eam presencia & subscriptione firmavit. Ex-
istit.

Ex ista Synodo, canoniceque viginti tres in ea editi,
neccnon fidei profectio sincerissima, itcmq; Regis Rec-
caredi editum; de quibus omnibus agemus per singula
Primum vero omnium opportunitam putamus his in-
texere sermonem a S. Leandro horum omnium preci-
piorum archiepiscoporum tunc temporis habitum de eorum
conversione Gothorum: quem licet alij ponant in fine
Synodi, nos sicut vertimus in scripto codicis Bibliothecae
Soforianae (ex quo excerptimus) ante Synodon poli-
tum hic eodem ordine ponendum putamus, quo antea
fuerit italo inculto, eruditu tamen veluti rudi rurto venti
autr fidinam: cuius rei gratia putamus ista carius acci-
enda, quo simplicius atque fideli dielecta leguntur, sim
probantes eum, qui cultiori fermone candem orationem
inflammatuam putauit g. minime hac ex parte de anti-
quitate (pace ipsius dixerim) bene meritus. Ipsa autem
sermo sic te habet:

Restituit aitem hanc omnium esse solemnitatem seculitatem, no-
ritas ipsa significat. Quoniam sicut nota ei consuevit taurorum
plebeia capras, ita & nobiliora sunt facta Ecclesia gaudia. Nam
multa seculitatem per anni decursum adlatas at Ecclesia in quibus
taeniam si habet gaudia consueta, nova vero, sicut in hoc, non habet.
Alius enim gaudet deinceps semper posse, alter de laeti-
tia magna his super inservit. Proinde & nos maturiori gaude-
tenuimus, qui repente nos Ecclesiam partem & populo intravimus
& quoniam aperitare quandoam geminam, & eorum non par-
tem credulitatem. Ergo materia gaudi nostri, tribulationis
preterita occasio fuit. Geminamus, dum gaudemus, dum ex-
probremus: sed genitus illi id gaudemus, ut si qui imbuta-
rem non transtascimus, fierent nostra per suam conuersationem
cent. Hoc enim gratulagine proferit in Psalmis sancta Ecclesia de-
cens: In tribulatiue dilectatis me. Et Sartu domi saepe a Regis
concupiscauit, nec nasculam pudiciter sentit. & Abraham capa-
pediturom, ne dicuntur facit, ab ipsi Regibus Abraham datur,
a quibus Sarra concupiscauit.

Concupiscauit Ecclesia Catholica agentes, qui simili fidei
suae docere affecti, ad sui eas frons, hoc est, Clericis loca tradid-
erit, ut per ea regna virorum suorum duximus reddas, que si impo-
nuntur praefecti. Sicutque dux ex vita laetior, vel inuidenter
dubitudo modet, dux premunt, eruditus, dux infelicitus, di-
latatur: quoniam patientia sua emulatrices flos aut operas, aut
laeturas. Dixit enim ad eam dominus Iesu: Miseris filiis congre-
gaverunt flos duxit, in vero sapientia ex uiris. Sed non
nihil, quod berbis filie dicuntur: sed attendamus, quid nos
spiritualiter ponantur. Filiae sunt, eo quod ex semine Christi
generantur: filiae sunt, eo quod ex semine Eden dei paradise, & ecclesie
extra Catholicam Ecclesiam nutritur. It hoc non constituta
flossum nostrorum, sed Scriptura divina autoritate probato, &
ante Salomonem: Sicut lilium inter florum, si amica mea inter
filias. Ergo magni uobis videretur, quod huius doceamus
filias, continuo eas nominemus esse filias: heretici, iniquas, qui ait
in aliquo angulum mundi, aut in vacuo gentes invenientur:
Ecclesia vero Catholicam sicut per totum mundum tendit
tur, ita & omnium gentium societas constituitur. Cetero ha-
bitus in eam, quibus leviter, congregant ex parte diversis: Eu-
fras autem Catholicis in specula totius mundi complicitate propag-
datur uiuens.

Exulta ergo & letare Ecclesia Dei: gaudet & congregate in
nam corpus Christi, induere fortitudinem tuam, & in tua exulta-
tione: quoniam tu moreres in gaudium sunt mutari, & resurgi-

bolam

Balutus in ambo latine versus est. Ecce replete oblitera fieri tamen & prospiciens tua, res patrum populis immensores genuitissimis Christi tuis: nam diligenter mea prefigi, tanque danno fiducie etiam tunc dicens eis dominus tuus, cuius imperio reges, ut domus impetraverit deprendi ad medicum, rursum & pradam tuam ad te redire, & hysferum tibi conqueratur. Sic autem agnitus, sic colliguntur hysfera attendit futura, que seruatur, & quem habet de datum, non impetrat dammum. Tu prande iam ne fies, tu legas, temperaverit quodlibet receptio a te, que seruca canis magis latrare redigere ad te. Ecclita ergo fidei confidentia, & misericordia nostra fidei eti religio, dum que recipio alia reprobatur, nesciunt fidei suae completa. At enim in Christo ipsa Veritas & Opere & Christum mori pro gente, & non tantum pro fidei & ut fides Dei, qui erant dispersi, congregari in unum, ut profici in pleniora clavis, & edificari pacem dicentes: Misericordia Domini nesciit in vnum. Propterea: In concordante populo in vnum, & regna, ut servat Dominum.

Quam dulcis sit charitas, quam delectabilis unitas, non negamus per Prophetam vaticiniam, per Evangelica oracula, per Apostolicam documenta, nemini conseruare gentium prædictas: nonnulli mutatione phulerunt saffras, nemini pacis & caritatis bona defensionem. Letat ergo in Domino, ut quod non si fundata a deo deinceps non tanto tempore gentes tristis & oratione conseruantes, non per gloria brynum, post duritiam frigori, post aduentum nunc telas succiditatem agerum frigori & letos venit, vel alibi sunt rotarum, lippitum palmarum, reponete per quia peperit.

Ite fratres, tota hilaritate animi excedente in Domino, omnibus Dei felicitati nostra, hac de cetero praediti, que ianueta sunt, ea, que adhuc expectantur implenda, utraque crederemus. Quia enim prefata sunt, Dominus dicit: Aliis uero, quoniam sunt ex eo misericordia, & illi aperte mihi adducere, & per nos, & vnde pax: ecce conseruare fidei completa. Procuramus ideo utrum mundum in Christum crederemus, a quo uiam Ecclesiastis conseruare: quotiens rursum ipso refutare dedimus Evangelio: Et predicatorum (inquit) in Evangelium regni in variis Orbe in testimonio omnibus regnorum & non (inquit) venientem confirmavimus. Si ergo remansit parvula mundi, vel gens barbaria, quam fides non irradiavit, Corpus profecto credidimus, atque in vnam Ecclesiam eis perveniam, nulli modo dubitamus, sed, que Dominus dixit, vera est pax.

Vix fratres, reposata est loco malignitatem bonitas, & erroris uocare rectu: ut quia superbia longiorum diversitate atque uincione prospicit, et rursum gentes germinantes colligent charitatem: quodquidam vero profectori est mundo Dominus, ita & profectori ecclesie vnuus cor, & vnuus animus. Petet a me (air f.) O debet tamen gaudere hereditatem meam & posse habere rursum terram, propria & ex suo bene esse præparatum est omne genitum domum, ut qui ex illo vno procederent, rursum gererent mentes & querant & dispergerent, Ordore naturali expost, ut qui ex uero humore trahant originem, mutuam retineant charitatem, non dispergant a puro rectitate, qui non defundantur natum proprie terrena, ut discipulos e fonte emanant vivunt. Tali præceptu que ad uitam venit sex vitio ad naturam reverti: quia sunt natus a eti fieri ex pioribus uiritate, sic eti viri fratres uita dilectionem. Eiusmodum ergo tota mente in gaudio, ut que genit fideliter decertandi perhor, famili & in locum Christianam Ecclesiam percorram, in quam eas rursum reddit & immobilia charitatem.

Dicit profeta Ecclesia vaticinatur Propheta dicens g: Domina res deo orationem vocabatur omnis gentium: Et iterum: Dixi (inquit) in nominis diebus præparatus in ypsu domino dominum tuum monitum, & elecentibus super colles, & fluent ad eum omnes gentes, & dico populi multo, & dicens: Venite dominum ad montem dominum, & ad dominum dei Iacob. Mons noster Christus est, domus Iacob uia Ecclesias ejus eius, ad quam & genitum conseruare & populum præmuntur: confluere conseruare & querant in alio loco dicit Propheta h: Surge, illuminare Hierusalem, quia uite lumen tuum, & gloria domini super omnes, & audibiles gentes in lumine tuo, & Reges in gloriam uirtutum. Lumen in circuitu uenit tuus & vide. Omnes illi uenient fidei, & venerant tibi, & adscindunt (inquit)

filiu peregrinorum muros tuos, & Reges corum ministrabunt tibi: Quid, ut notescas, que ventura essent genti vel populo, que ab anno Ecclesiae communione recolabunt, Iesus ei: Genitum & regnum, quod non feruerit tibi, perirebit. Alio denique loco similiter ait: Ecce gentem, quam nesciebas, vocabis; & quos non cognoveras, ad te current.

Vnde enim Christus Dominus, cuius est via per totum mundum Ecclesia sancta possedit: illa igitur caput, & ista corpus; de quibus in principio Scriptura dicitur: Erunt duo in carne una, quod Apostolus in Christo intelligit & in Ecclesia. Dum ergo ex omniensi gaudio Christus vnuus uult habere Ecclesiam: quisque extraneus est ab ea, licet Christi nomine nuncupetur, Christi tamen corpora compage non continetur. Hoc enim, qua refutat Catholicæ Ecclesie ueritatem, eo quod adulterino amore diligit Christum, non uxori, sed concubina obtinet locum: quantum re vera dous dicta Scriptura est in carne una, videlicet Christum & Ecclesiam, qui locum matrem nullam inuenit terram. Vnde illi (aut Christus) amica mea, columba mea, vna ei spes mea, vna ei genitrix suis filiis. De qua item eadem Ecclesia prænuntiat dicens: Ego dilectus meo, & dilectus meu nubi. Queramus nomen huius, a quo confluuntur, vel cuius sicut profundum fale: Quantam ab immaculata uero receruerit Christi, a quo quanto pretiosum est nouissima confutatam charitatem, tanto Dominum haec celebrante laudem, quod gente, pro quibus anguis uis est uenienti sat, non est pax extra vnuum omile diebus dentibus deuotari.

Lugat igitur veterofusus prædo, sicut prædam amississe: quia impletum videmus, quod Propheta vaticinante audiendum: Equidem (inquit hec) & capitulus a forti tollitur; & quod ablatum fuerat arboris, falatur. Arietem enim discordis, quem fabricauerat diabolus per Christi destructum: & dominus, que diuinae in iniquum certabat eadem, vnu Christi Lepide anguli conuictor. Dicimus ergo omnes I. Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bone voluntatis. Nullum enim premium charitatis compensatur, inde omnis gaudio præponitur: quia pax & charitatis fides est, qui omnibus virtutibus obtinet principatum. Superbi autem, ut vnuam ueritatem vnuam omnium regnum effici, tam proflabitate regni eterni, quam pro felicitate cœlestis Domum præponit ad eam; ut regnum & gens, que Christianum glorificat in terra, glorificetur ab illo non solum in terra, sed etiam in celo, Amen. Ita perorauit ante Synodum S. Leander simplici & impolito stylo (ut seculi huic barbarie similementis conditio fecerat) sed diuina scientia valde referito & patientia murice exornato, instar arboris licet cortice dirutio, tamen potorum pendulorum fecunditate pulcherrima.

Congregatis igitur in vnum sanctis Episcopis, Recaredus Rex & ipse in eadem Synodo coram Patribus labuit sermonem: nam eiusdem Synodi habent Aetiam: Cum pro fidei conseruante idem gloriosissimum Princeps omnes regnum suum Pontificis in vnuum conuenerit mandasset, vi tam de eius encorsione, quanu de genti Gotorium innovatione in Domino exultarent, & diuina dignitatis pro tanto manuere gratias agerent: Sanctissimum idem Princeps suu venerandum Concilium alliquiter, dicens:

Non incognitum reor esse vobis, reverendissimi Sacerdotes, quod proper inflammandam disciplina Ecclesiastica formam ad nostras vos ferentias prægrediuntiu excoacervam. Et quia decursu retro temporibus heresi imminens in teta Ecclesiae Catholica auge Synodica negotia deuagauit: Deus, cui placuit per nos euangelium heresis obsecrare, admonuit instituta deinde Ecclesiastica preparare. Ergo fit vobis incunditatis, fit gaudi, quod nos canonico proposito Dei per nostram gloriam ac paternos reditum terminum. Prima tamen admoneo pariter & exhibitor, reliquias vestras. Et vigilis atque orationibus operam dare, ut ordo canonicus, quem a fauoris dilectione sensibus detraherat longa atque diuturna olim, quia etas nostra ne regna fatigari, diuino dono rursum patitur, hinc Rex Recaredus est pzelocatus in Synodo. Sed postea Acta: Ad hanc autem gratias Deo agentes, & religiosissime Principi vnitario Consilio Laudibus acclamante, rediuerunt ei exinde predicationis uitonium. Sed cum oculu idiom Mataram in vnu catenam Dei sacerdotibus adfici & oratione premiosa rursumque sacerdotum competenti loco reedidit: ecce in meo corum adhuc ferentissimum Princeps, sequi

i Isa. 55.

XIX.
DEVINITA-
TE ECCL.

X. k. Isa. 49.
DE GAV-
DIO ET PA-
CE ECCLE-
SIE LVGET
DIABOLVS.
1 Luca. 2.

XXI.
m. Synod. Te-
let. 3. tom. 2.
Concil.

XXII.
REGIS ORA-
TIO IN SY-
NODO HA-
BITA.

XXIII.
REX AD SY-
NOVVM
VERBA FA-
CTA.

XXIV.

XXV.

EXACTA S.
TRINITA-
TIS PRO-
FESSIO.

XXVI.
STUDIVM
REGISTRO
FIDE CA-
THOLICA.

XXVII.

A ISEL. 6.
SVEVI AD
FIDEM CA-
THOLICAM
REVOCAVI

XXVIII.

cum dei ficer desiderio et actione communicans, diuina deinceps flau-
ne plenis sic ad loquendam exorsus est, dicens:

Non credamus vestram latere faciliterem, quanto tempore in
errore etiamen laborasset Hispania, & non multo post deces-
sum genitoris nostri dicitur, quibus nos vestra beatitudine fides sancta
Catholica cognovit esse locutus, credimus generaliter magnam &
eternam gaudium habuisse. Erit ideo, venerande Patres, ad hanc
veros pergeundam congregandos decretae Synodum, ut de omnibus
super adiunctionem ad Clericorum, ipsi eternam Domini gratias
deferant. Quicquid vero vestrum apud factordum vestrum
nihil agendum erat de fide atque fide nostra, quam perimus, in hoc
Tomo conscripta atque allegata noscimur. Relegatur ergo in
meo vestri Tomo, ut in indicis Synodali examinatus, per omnes
successores temporis gloria nostra clementia vestrum decorata
claretur. haec Princeps, pergit Acta: Subscriptus est autem
ab omnibus Dei factordibus, referente Rego, sacrosancte fidei
Tome, & promuniente Notario clara vox, reconstitutus est.

Quamvis Dominus Deus omnipotens pro viabilitate popu-
lorum, regni nos calorem subire traheret, & moderarentem gen-
tium non panarium regie nostrae cari conseruit: meminimus
tamen nos mortalium conditio perfringere, nec nisi fidelitate
futura beatitudinis alter provocare, nisi nos eis ultra fidei
deportemus, & conditoris noster saltem confesseione, qui dignus
est ipse, placuisse. Pro quaere, quanto fiduciorum gloria regi-
gali extolluntur, tanto prouidi est delectu in his, que ad Domum
sunt, vel nostram spem augere, vel genitibus nobis a DEO tradi-
tis consolare.

Ceterum quia pro tanto beneficiorum collationibus summi-
potentia diuina valeamus tribuere, quando summa ipsius sunt, &
bonorum nostrorum nihil egat, nisi eis eis tota devotione cre-
dentes, quemadmodum per Scripturam ac fidei intelligi voluit
& creda praecepit: id est, ut confiteamur Patrem, qui generis ex
substantia sua filium fidei costruxerit & ceterum, nam tamen
ut id est natura & genitor, sed persona alius sit Pater, qui crevit,
alii sit Filius, qui fuerit generatus, vnde tamen verbi inseparabilis
in diuinitate fidelis: Pater, ex quo sit Filius, ipso vero ex
nullo sit alto: Filius, qui habeat a Patrem, sed sine inicio & insi-
gnitione in ea, qua Patri congenitus & ceterum est, diuinitate
substantia. Spiritus S. a nobis confidens est, & predicandum a
Patri & Filio procedere. & cum Patri & Filius unus sit sufficiens
terram vero in Trinitate Spiritum S. esse perficiens, qui tam
conveniunt habeat cum Patri & Filio diuinatis electiam. Hac
enim S. Trinitas unus sit Deus, Pater & Filius & Spiritus S. causa
bonitatis (omnis fecit bona sit condita creatura) per assumptam
tamen a Filio humani habitus formam, & dominata progenie refor-
mantur in beatitudinem perficiunt. Sed sicut vera latuit indicatio
est, Trinitatem in unitate, & unitatem in Trinitate sentire: ita
erit conformatio unita, & eamdem fidem intra trinitatem Ecclae-
siensem tenemus, & apostolicam unitatem in Apollonio posuit fun-
damento feremus.

Tamen vero Dei factordis, meminisse oportet, quantum huic-
que Ecclesiae Dei Catholicae per Hispaniam adiutorie genti molitis
laboraverit, dum & Catholicae constanter fides nostra reverent &
defenderent, & hereticis pertinaciori amissione propria
intererunt perfruimus: ne quis, ut re ipsa conspicuerit, calore fides
accensum in hoc Dominum excusat, ut deinde ostensione impedi-
tatis, & discordie famam surget: populum, qui sub nomine re-
ligionis fernalda acceperit, ac agnitionem fidei & Ecclesiae Catholicae
confutatio renoverint.

Adit enim omnis gens Gethorium induita, & sive omnium
gentium genuina virtus illud fecit, que huc suorum prauitatem
dolorum a fide hoc enim utrunt Ecclesiae Catholicae facit fortis
gata, & annos tamen meos ab aliis concordant, rati Ecclesie capi-
muniue participatur: que siue sicut postmodum multitudinem
matrem suam sapient, & charitatem exercitare habuit; de qua, Pro-
pheta canente, dicitur a Deum mea: domus orationis vocabitur
omnibus gentibus. Nec sola Gethorium conuenit ad cunctorum no-
strorum merita accipit quatinus & Sacrae omnis genitae inuenta
mitudo, quam preliuio celesti nostre regae subiectum, alieno ius-
titio in haren diebus, in nostra tamen ad virtutem originem flu-
diu resuscitamus.

Præcede, sanctissimi Patris, huius nobilissimae gentes, que Domini
merita per nos applicata sunt, quasi suacione & placabile acti-

ficiam per vestram manus attimo Deo obtemperare. Erat enim nubi im-
maculatissima corona vel gaudium in retributione inferiorum, & in po-
puli, qui nostra ad uitatem Ecclesie fideliter transcarerunt, fundati in eadem & floribet permaneant. Sicut enim nostra cura
fuit, hoc populat ad uitiatum Christi Ecclesie portabre, ita ut ve-
stire doceatur, Catholicae eis dignitatem insitum; quo in rotu con-
gunctione veritatis alijrili, non erat ex solidis erroris heresi perso-
nae refutare, & vere fidei trahentes ex cantare retine, vel Cat-
holicae Ecclesie communione defidio audire impli. Ceterum
cum facte ad venientem perfruimus confidio quod nesciis a bufoq
tum clarissimum errauerit genit, ita grauissime non dubito, si agi-
tam veritatem, hanc corde tenet, atque a patienti humor, quod ab
scis eius modis auertat.

Vnde valde per necessarios esse perficere, vestram in usum con-
venire beatitudinem, habenti intentio Dominica fidem, quadri-
cib: & flos fuerint duos vel tres collecti in nomine mes, sed sunt in me-
dio coram. Credo enim beatam sanctam Trinitatem Discretum
fidei sancte intercessio Consilio: & idem tamquam ante confessionem
Discreti in medio vestri fidem mecum protulit, confessio admodum fa-
tentis dominice sententia: Non taliter misericordiam tuam & ven-
tum tuum a congregatione multa. Vel apostolus Paulus d' Tri-
matore diuino praesentem audi: Certa bonum certamen si-
des, apprehendere vitam eternam, in qua vacat et confessio hanc
confessionem etiam multus refutio. Vero etiam enim Redemptori re-
firi ex Evangelio sententia, & qui confidenter se coram homi-
nibus confitetur dicitur coram Patre: & negantem se, eis negatur, &
Expedit enim nobis id ore proficer, quod corde credimus, secundum
caelorum mandatum, quod dicunt: Credo creditur ad sufficiat, et
si confessio ad salutem.

Proinde fidei anathematizatio Arianum cum omniis dogmatis
& complicitis suis, qui inigenitus Dei filium a patre segreg-
erent, aspergunt esse subtiliter, nec a Patre genitum, sed ex nihilo
crebat esse creature, vel omnia Conscia madigantum, quod adun-
tum sanctam Synodum Nicenam extiterunt: ut in honore & in
laudem Dei, fidei, sanctam Nicenam obserua, & honorat,
qui contra emendata rei fidei possem Arianum recessum dare
& oldi fidei Episcopatu scripta Synodus. Amplius itaq: & tene-
tum centrum & quaesegunt Episcoporum Constantinopolitanorum
congregatum, que Macedonica Spiritus fidei insufflatum mem-
brant, & a Patri & Fili unitate & essentia segregantur, non
la veritas intermet. Prima quoque Episcoporum Synodi fidei, qui
aduersus Nestorianum eiusdem lata est, credo patrem & ho-
num. Similiter & Chaledoniam Consilio fidei, quam plena
fidelitate & redituente adiuventi Enychen & Discorsi prati-
culi, cum ecclesia Catholica reverenter suscipio. Omnim
quoque, Orthodoxorum venerabilium factordum Confessio Consilio
quod supra scripta quatuor fidei puritate non diffinire, perve-
rato vero.

Propter ergo reverentiam vestra fidei hinc nostram canon-
ica applicare monemus. & ab Episcopio vel religione ait gen-
tibus primarius factorem fidei, quam in Ecclesia Catholica
ciederunt, autem: quam renovant & apicant, vel ex-
trahunt subscriptiobus roborat, ut futuri olim temporis in re-
memoriam Dei atque hominum rescrivent: vi ha: gente: quia in Da-
mo regia potestate precessimus, atque deinceps antiqua error,
per medium factus est Christus: vi, in omni impugna-
tionem intra Dei factordum preceptum Spiritum: (quoniam
volumus & equaliter cum Patri & Filio consistentes, enique deo
in finis Ecclesie sancte Catholica collata sunt) & securum
hanc relationem & factum confessione nostrarum nomine credam
volerint, itam Dei cum anathematice eterno perceptant & de
interviu suo redolentes gaudium, infidelibus sunt exemplum. Haec
vero confitatio mea facta super scriptorum confirmationis conser-
vacio, & testimonio domini tota coram factordum factis ap-
plicando, Recaredus Rex palmarum Regia profecto, cui subcepit facta
Symbola, Nicenum, Constantinopolitanum, & Chal-
cedonensem, inquit apposta euilem Regis subscriptio in hac
verbis illis:

Ego Recaredus Rex palmarum Regia profecto, cui subcepit facta
Symbola, quem virum per terrum Orbe Catholica confitit Regis
corde retinet, ore affirmat, macta dextera. De protege-
re, subcripsi in oxaque sequitur Regis subscriptio in hac
verbis:

Ita Radix gaudiologia Regna hanc fidem, quam credidit & suscep-
punctum maxime recte videtur de scriptis. Sed audi, quae pietate reli-
gioneque fecerit. Cuius enim Dei laudibus acclamationes:
Tunc Iosephum Acta iudicemus illi in laudibus Dei. &
in fidei Principio ad invicem Consilia:
Gloria Dei Patri & Filii & Spiritui S. cui cura est pacem &
reconciliationis famula Catholica prece videatur.
Gloria Domini nostri Iesu Christi, qui precio sanguinis sui
Iudeorum Catholican ex omnibus gentibus congregavit.
Gloria Domini regis Iesu Christi, qui tam diligenter gentem
recte fidei regnandi, & iustam gregem & iustum pastorem
induxit.
Qui à Deo eternum inuenitum nisi vero Catholicos Recaredo

Iugl. Cui d' DEO eterna corona, nisi vero Orthodoxo Recaredo

Iugl. Calixtus gloria & aeterna, nisi vero amatori Dei Recare-

do Regis supremorum plenum in Ecclesia conquiperit. Intra-

misericordiam meritorum, quod apostolicum impluit

gloriam, non fit Deus & immortales amabilis, qui tam misericordia

est in terris, proflante Dominis nostro Iesu Christi,

quoniam Deus Pater vivit & regnat in unitate Spiritus S. in

Sedis Ecclasiæ.

Hipatius, præcepit sancta Synodus vobis Episcopis
Orientis explorare fidem Gothorum Episcoporum & clericorum, & aliorum, quinque Gothos primo-
rum sacerdotium non revera damnant Ariani, sedneque Ortho-
doxos protercent, atq; si hoc alibi erent, idipsum
recusarent, quod subsecione manarent. Quis ad
Actum V. Episcopi omnes vobis clerici suis, primi e-
cclasiæ, pari consensu dixerint: Licit hic, quod peti-
tum est auctoritate regis a nobis inita audire vel fieri an
conveniat nostra tempora egerimus, quando feci glorio-
sum Dominum nostrum Recaredum, ad Ecclesiam transi-
amus & posidemus Ariana cum omnibus supradictis suis
supernaturis, patrem & dominum: nunc tamen propter
causas & accidentes quae vel Deo, vel sancta Ecclesia Ca-
tholica non sunt nos delere, non tantum bei cadem, que peti-
tum est, nonne agere proferemus? ed si que ab aliis congrua fidei
claram, oboe de claritate perferemus. Non enim semel re-
debet anima in eam deservientem eum, ut corve, quod nobis ve-
stimenta regis patuerit, teneamus, & libera fateamur
accipere.

Omnis ergo, qui fidem & communionem a filio videntem,
& insigne à nobis recentem audire, tenere desiderat, anthe-
ma sit.

Quoniam filium Dei Dominum nostrum Iesum Christum
traximus a patre gloriosum sine mixto genitum & aqualem
de doni & inseparabili doni, anathema sit.

Quoniam quod Spiritum S. non credet, aut non chelidet à Pa-
tre & Fili procul, etiamque non dixerit oecumenum esse Patri
& Filiū & sanctam unitatem, anathema sit.

Quoniam in Facie & Filio & Spiritu S. & personas non
distinguit, & una divinitatem subiectam non approbat, anath-
ema sit.

Quoniam filium Dei Dominum nostrum Iesum Christum
et spiritum sanctum esse Patrem miseros afferunt, &
spiritum spiritum, et creaturam amque esse dicunt, anathema sit.

Quoniam Patrem & Filium & Spiritum S. una subiectam,
& inseparabilem, & aeternitatem effenso creditur; anathema

sit.

Quoniam nosse filium Dei, quod Deus Pater fecit, dixe-
rit, anathema sit.

Quoniam in unitate Filio Dei & Spiritui S. deparauerit; an-
athema sit.

Quoniam filium Dei secundum dignitatem suam visibili-
em aut palpabilem alicuius sacre profere; anathema sit.

Quoniam Spiritum S. sicut Patrem & Filium, verum Deum
superponit, et non credidit; anathema sit.

Quoniam, alicuius fidem & communionem Catholicam, pre-
terlapsus in Ecclesia vixit sicutque Niceni, & Constantiopoliti-
cos, & primi Ephesios, & Chalcedonij Concilii decreta tenet
pater & tenet, anathema sit.

Quicumque Patrem & Filium & Spiritum S. honore & gloria
& divinitate separat & distinguat, anathema sit.
Quicumque Filium Dei & Spiritum S. cum Patre non credi-
dat, etesse gloriosum & honorandum; anathema sit.
Quicumque rebaptizans farlegium opus esse bonum credit,
aut credidit, est aut operit, anathema sit.

Quicumque libellam dices habens duodecimo anno Lexogildi
Regis a nobis editam, in quo continetur Romanorum * ad Ari-
anum Ecclesiam tractatio: & Gloria Patri per Filium in Spiritu
S. & male à nobis infinita continentur hanc libellum, si quis pro
vero habuerit, anathema sit in aeternum.

Quicumque Arminianus Concilium ex toto corde non respu-
rit & damnatur, anathema sit.

Confitemur enim, nos ex heresi Arianoate corde, tota ani-
ma, & rotamente nostra ad Ecclesiam Catholicam fuisse conser-
vi. Nulli dubium sit, nos, nosviro, decisoris etiatis in heresi Ariana-
na, & fidem Evangelicam atque Apostolicam nunc intra Ecclesi-
am Catholicam distinximus. Promota sicutlibet sanctam, quam religio-
filiam Dominum noster patefecit in medio Concilii & manus sua
subscripta, hanc & nos tenemus, hanc confitemur patrem & fü-
pinus, hanc in populo praedicare & dovere promittimus. Hanc est
vera fides, quam omnis Ecclesia dom per totum mundum tenuit,
Catholicam esse creditur & probatur. Cui haec fides non placet, aut
non placuerit, sit anathema maranatham in aeternum Domini no-
strj Iesu Christi. Quoniamque fidem Niceni Concilii ana-
thema sit. Quoniamque fidem Concilii Conflantinopolitanum cen-
trum quinq[ue]aginta Episcoporum veram esse non dixerit, anathe-
ma sit. Quoniam fidem Ephesinae Synodi prime & Chalcedonij
non tenet, & canon delectat, anathema sit. Prinde & dam-
nationem haec perfida communione Ariana & omnium Con-
ciliorum herein Ariana sonetum cum anathemate eorum
manu proprio subscriptum. Constitutiones vero sanctarum
Conciliorum Niceni, Conflantinopolitanum, Ephesini, vel Chalce-
doniensis, quae gratissima aure audiuntur, & confessio nostra
vera esse probavimus de toto corde, & de tota anima, & de tota
mente nostra subscriptum, nihil ad cognitionem veritatis lusi-
dum arbitrantes, quam supra dictorum Conciliorum conti-
nentur auctoritate.

De Trinitate autem & unitate Patris & Filii & Spiritus S.,
nihil bi verius, nihil lucidius ruprum potest vel poterit demon-
strari. De mysterio incarnationis unigeniti Filii Dei pro salute
humani generis, quod & vera probatur humana natura sine pec-
cato contingere suscepisse, & permanentis incorrupta in eis diuis-
tis plenitudo, dom & natura utique non deparet, & una sit
ex trajecto Domini nostri Iesu Christi persona, sati plene in his
Concilii probatur patuerit veritate, & a nobis creditur, omni
dubitacione remota.

Qui vocatum habet fidem sanctam deputare, corrumper-
mutare tentaverit, aut ab alieno fidei, vel communione Cat-
holica, quam super famam Demigrante adepti, egredi, separari
vel difugiari voluerit, sit Deo & vniuerso mundi crimini infi-
delitatis in aeternum obnoxius. Floreat autem Ecclesia S. Cat-
holica per omnem mundum pacatissime, & eminet doctrina, fan-
tisate & pietate. Si quoniam eam fuerint, crediderint, com-
municaverint: hi audient ad decretum Patri positi: Venite be-
nedicti Patri mei, percepite regnum, quod vobis paratum est ab
origine mundi. Si quoniam ab ea receperint, eiusque detraxe-
rint fides, & communionem resurrexerint: hi audient ex ore domino
in die iudicij: Discedite a me maleficiisne vestis in regione a-
ternum, qui paratus est diabolus & Angelus eius. Sint erga damnata
& in celo, & in terra, quoniamque per translatum accipiun-
tur regnante Domino nostro Iesu Christi, cuius cum Patre & Spi-
ritu S. gloria in seculo saeculorum. At quid post Gotho-
rum confessionem edicam Rex maxime plus?

Rursum sanctum Synodum allocutus, illud inter alia
petitur, ut in omnibus Hispaniarum prouinciis, quod in
Synodo Lemel factam est etiatis de Catholice fidei assertione,
id semper repeti debetur in Ecclesiis, cum quicq; eorum
factam esset sumptus Eucharistia. Sed audi verbali-
plus: Hoc inquit, adiuu necessario pro fermitate fidei Catholi-
cae & auctoritate Deo superius instituire decreuit auctoritas, & propter
robustam genitum nonnullam conseruentem omnes Hispani-
arum & Gallicarum Ecclesias hanc regulam scriuent, ut omni sac-
rifício tempore ante communicationem corporis Christi & san-

*Comano-
rum
DAMNATIO
LIBELLI E-
DITS ET
CONCILII
ARMINIANI
SIS.

XXXVI.

FLENIOR
ET EXVSE-
RAM GO-
THORVM
EPISCOPO-
RVM PRO-
TUSIO,

XXXVII.

POENAL IM-
PIOS, PRÆ-
MIVM SE-
QUITVR OR-
THODO-
XOS.

XXXIX.
EMBOLYM
FIDIS AN-
TEVCHA-
RISTIAM,

XL.

PERETI
MENDA
MORM
DISCIPUL
RA.

XLL.
a Con. Tz.
et. j. e. 4.

XLI.

XLIIL.

gmina iuxta Orientalium partium novem, vniuersitatem clara re-
fereat atque omnium fiduci reuocans symbolum: ut primam papili,
quam credulitatem teneant, facerent, & si corda fidei perfic-
tata ad Christi corpus & languagem percipendum exhibeant.

Dum enim hoc constitutus fuerit perentie confermatum a Dei
Ecclesiae & felicissime fidae corroboratae creditas, & perfida
infideliū confutatae, ad id, quod repetitum sequitur recognoscit,
facilime inclinatur: nesci qui quaniam de ignorantia fidei ex-
cusat a culpa, quando vniuersitatem ore cagovit, quid Catho-
licis a teatua & crediti Ecclesiae. Omnia huc ergo capitula que allute
per nefram fidelitatem regiae Ecclesiae sua ligata sunt, hoc
pro fidei sancta reuocentia & firmitate proponit, quod a profe-
rendo Symbolo nostra Deo docente, decretum scribitur. De cetero
autem probabiliter insolentium moribus, mea vobis consentiente
clementia sententia terminatae dirictoriis, & fermore disciplina-
ria, quia facienda non sunt, prohibet, & ea, quae fieri debent,
immoius constitutione firmare, haec sunt Rex Catholicis
ad Paras in Synodo consilientes, in omnibus eximis
religiosissimis Principis praefectis, qui (vt per eis) le-
ges accipit a Sacerdotibus. Pariter amplius quidem, le-
ges Ecclesiasticae facientes, quibus & regnum bene
disponit posset. In primis vero ad integrum consequen-
tiam confundandum splendorem Hispaniarum
Ecclesiarum dum denso nubilo heretis vel speculatorum
G. inducit ob curatum, sans confidem viam eti Patri-
bus, si (quod primo canone statuit) permaneant, ut
autem in suo vigore Conciliorum omnium constituta,
sumit & Synodus S. Petri et Pauli Romanorum episcopis.

Intra a vero salubertina dicteta, ut prauas fidei vici
aboleantur, esti dunt, quo ad legem forum clericis cle-
ricum trahere, illa faciens es a: Usurpa iniquissima,
& inuenienti multa praeiumprio vixit ad illicius angulos adiun-
parcent, ut clericis concieris suis, reliqua Panisperna, ad indus
publica pertinabat. Prout de flatumus hoc de cetero non pre-
sumit. Si quis hoc praeiumprio facere: & causam perdit, &
a communione excommunicatur extraneo, huc Paues, non recent
quipiam in Ecclesia flarentes, sed quod semper ante
factum esset, ad legitimam oblationem retinacere,
nempe ut nullum aliud tribus, nisi Ecclesiasticis cle-
ricis licet, faciat, inconcessum esset ad fecularis formam
clericum trahere, quod conetur etiaco facere veritum,
unde rugis erubescant, qui eam, quam inoltrant dicant
Paues praeiumpriorem & indisciplinatum condem-
nari arque procul abeunt impudentem nimis scriptis
dictis que satagunt refutare.

Quintum autem ita eadea curarint fundissimi
Paues, ut qui Synodus oterferunt, atq; religiosissimus
ipse Rexin confessione Gothorum & Suevorum Apo-
stoli vice funditus vitanda centurier, qui in eodem Con-
cilio decimus octauus sanctus est canon, hic nobis reci-
tandas ostendit, i. qui sic habet b:

Principi has similia & ruerit alia Synodus, ut flante priorum
adhortate canonum, que ibi in anno p. 7. congregari Con-
cilia, confusa in retra longitudine, & pauperata Ecclesiarum
Hispaniarum, sicut in anno in lato, quem Metropolitana elegit,
Episcopi congregantur: Indus vera locarunt, aut altius fiscalis
patronus suus, ex decreto domini nostri Recaredi Regis si-
mul cum sacerdotibz Canalic, autumnali tempore, de Kelendran
Nouembris in viuum convenerunt: ut discant, quam p. 8
inyle Nam populus agere debeat, nec in angaria aut in
operariis sacerdos sine priuatum onerent, sine pisealem gra-
uant. Sint prebentes Episcopi, secundum regiam adiunctionem,
qualiter Indus cum populo agat, ut ipsos premoniti corri-
gan, aut insolentiam eorum Principium auribus innotescant.
Quod si corripere emendare requirentur: & ab Ecclesia, &
a communione expellantur. A fæcitate vero & senioriori delibe-
ratur quid per prouincias sine detrimento præstat, ut debent inde-
sist, si ad Concilium non venerint, huc de his canon.

Ex his quidem non canum huc facientes sunt com-
mendandi Episcopi, sed ipse Rex summis landibus cele-
brandis: ut ipse quid non ipso annente volente,
atque fortasse etiam precipienti, aduersus seculares ma-
gistratus, quos preficeret ipse pontificis, voluerit inui-
gilare sanctos Episcopos, ne quid ab illis pateret his factis.

de excretur, probs leonis, parentum eile, filos quasi
bellerrantes contrepere, esse pectorum, quos qualcumque
fines acies in eam disciplina peccataria coeterere. Si vero
id prætermittant Episcopi, & quod prædicantur, & in
Synoda a Patribus nominantur, propefectos delin-
esse & monitos, etiam illam per Ezechielam eamnam
cam ducunt ante sententiam infelices accipiunt, qua legius
Ipse colator corripit, dicit erit, qui bacca eis inluctari
vt ab iruente gladio diuine vindicta, fuc libenter, &
periculum anteruetur. Vetus est de his in dictio Eccle-
siastica, qua iubentur Episcopi in miglia super Presides
provinciarum, ne quid contra disciplinas committant:
quod si prelaminant, ana hec nate percelluntur. Sed &
tunc est constitutio Imperator Christianorum (ut
loco diximus) quia Praefectori tribunibus praefice
debet munere Episcopi. At de Synodi canibus si-
tis: quod vero ad reliqua Concilii Acta pertinet, aliquid
in eis desiderari possit videtur, cum alia ad eodem Regis
Statuta esse tradantur, que in eisdem Actis minime repre-
sentantur expellit: nam & regio dictar facinum editio,
ut libri omnes hæc etiaco cum igni comburantur daturum
talest id quidem Ammonius.

Statutum igitur a sancta Synodo vigilis tribus canonibus,
Regi Recaredus editis functione de firmitate Con-
cilii, cumque in eo sum flatuta, recensens, ponunt et
non seruantes adhuc, eti exordium: Antevenit
in diuina faciem veritatis, & quam feuequit mox ipsius Re-
gis subcriptione, atque omniumpotens qui Gotthorū
conseruione, Gotthorum Apostolus dici meruit, de quo
S. Silidorus hæc sit in Chronicō: Interfuit non dignatus
primi a Catholicis & Orthodoxis Leando Hispaniū Ep-
iscopos & Romani sedis legatus, sanctitatem & doctrinam perficiens.
Desideratu in subscriptione & inscripti* nomem, qui
collaborare cum Leando testator Iohannes Abbas li-
cenciat, sicutque Episcopus Gerundensis, qui hunc
vnde annum quod Episcopi temporis Chronicō perdu-
xit. Qui autem primo loco subcriptione inuenientur Mac-
donal Emeritæ Episcopos, egregia claret sanctitate,
caus res praecitate gesta scriptis sunt a Paulo diaconi E-
meritensi, qui & Nuncti Albans mira laudata viri,
qui his ite temporibz floruit. Acta conscripti, & alio-

Pro tanto pietatis munere Deo Recaredum Regi
hoc anno extulit configuratione Argenti undique Dux eti-
cius, qui vt ex fere aduersus eum vnu cum pluribus
alios confitit: quoniam studii Dei noua decedit, ex-
cepti omnes merita dedere posnas. Hæc quidem hocan-
tibus post Concilium facta esse, idem qui supra leones
B. eugenius suo Chronicō affirmat.

Insuper idem filius pacis Recaredus Catholicus
Principes hoc item anno, qui a Gregorio numerantur
Childerberti Regis in fidelium, legatos rustis multis
Gallias ad Guntherium Francorum Regem sed cum
nihil humiliter officio episcopis, tps. Narbonum veni-
ens, in Francorum ditionem irrupit, praedafat, agentes
greffis est, hæc Gregorius. De eis modi incursibus
et alius vius et locutus illi oris in Chronicō, dum euil-
dem Regis reddicunt virtutem bellicam hæc addit. Sepe
etiam & lacerto contra Romanas insolentias & irruptiones
vulnus non mouit, non magis bella traxisse, quam potius
gentem quævis palatia luto pro r/ta visitata videbatur ex-
cauge. Prouenient autem pater prælio compaginat, ut pase fer-
nit aquitatem dispergit, moderagine rex. Multo quoque adi-
sui eum tyrannidem affuisse ciperent, datus fuit, hanc, ma-
culationem confitimus explicare non possemus.

Fuit autem placidus, misericordia, egegia bonitatis, tantumque in-
vulnus gracie balans, & tantum in animo benignitas p-
fisi, ut in communem uentilonis inflatum: etiam males ad affectionem
sui amori attraheret, aduersus eis, ut opes primariorū Ecclesiarū

predixerunt eis Thiodoro Triono gales sua imposita. nisi gladio percutere eis, qui etiam exercitum vacabant: quae violentes & eximiantes esse Philippum, datus flosci propter arant ad bellum. Cum autem bellum per modum horum ageretur, rex fit a Pratore, Perforum equum lanius percutere: quo facta in fugam versus est. Perforum exercitus, & templo ingenti porti sunt Romani, & oculorum. Per se multi, comprehenduntur etiam viui duo milia, & Byzantium missuris. Aufigit quoque Cardarag, quem Persecum iniuria respuit.

Torri Philippicu illeracium Heraclii patrem, qui postea imperio prefuit, Saluatorem, exploratorem, barbarorum trans-

miges, sumptu[m] militibus Balyzantiam aegi, & Clomam orum castellum obicit. At vero Cardarag elegit milites idigas cum subtiliis, & turba collata, exercitum sole mouere iactabat, & per multas locas obscuras nocte in destra Romanorum defagiunt, neque quam fidantes se manus in eos misserent. Timore auem impetuosa, adest in Philippicum, figura mirabilis suis effl. Quo conprotra Romanis in fugam vertebantur per loca ad meandria difficultia, inservient pericula multa. Cumq[ue] Salvator esset, & calamitate liber curvit, nemus perseguente: & peruenientes ad Pratorem, hunc iniuria pejans blasphemabant. Verum Persefam existimante fugam persequi aucti non sunt. Porro Heraclius transirem Tigrim, qui Claudiu regnum erat insignia, profida uni tradidit, & sic ad Philippicum rediit cum populo multis, hec acta sunt hoc anno quarti Mauritii. Ostenso est omnia bene cellisse Romanis, quos in prelio Salvatori simo veneranda comitabantur, cum hostes vinci fecerit, & Dux incurvant, per quos vincens exercevit, in maximu dictinem coniectus est, suis non permisit obesse.

Iam vero, quod ab aliis anni finem configerint, ordinis temporis describamus. Cum enim cuncta feliciter, sine occidente conuersione Gothorum, sive in Oriente debellatione Persarum accedent, extrema anni huius Romanie virtus servita ad modum exire. Tiberis in primis portio exaltatione, & cuncta valitudo inde fecuta pefit. De his actis, in primis quae sunt temporis rationes, quo velut recta ducta linea, qua dicenda sunt, versari & consueta disponantur, accurritus disquartus: a qua aberrantes alii, sequenti, post frequentem vero alii annum, alii vicerius nimis absurde collocant, ex quibus alios detinores subordinis fore necesse fit.

Quod autem id de allatione accidisse confert mensura. Non embri iudicione octauie, que hoc anno incipit mensura: sed emibri nihil est, ut de his dubitari possit. At de allerta iudicione octauie possit aliqui dubitatio subito it, accepit firmata em ex litteris scriptis a S. Gregorio Papam fine anni sequentis. cum Pontifex creatus est, & cuncte eius eas nota non iudicione, cum conflet anno ante eius creationem, dicto mente & Tiberim exundante, & paulo post penitentiam exortam esse. Rerum firmatum id habet etiam ipius S. Gregori assertio f. cu[m] scribens: Dialogorum libros anno tertio exoluto fuit Pontificatus, dum deinde Tiberis exercentia meminat ante fere quinquennium accidisse tellatur. Insuper addit, quod cum ipse numeret annum secundum sui Pontificatus cum Mauritius iam septimum ageret in Imperio, coniecture (vt dicimus) anno sequentem creatum esse ipsum Gregorium Papam, & ante annum ipius creationis eiusmodi in undationem accidisse plane ad hunc annum finem (ut dictum est) cum illa referendam nullu dubitatio reliqua esse potest. Hac de temporis ratione facit.

Res gesta autem eius a pluribus tum antiquis, tum recentioribus scripti a habeatur, a nemine puto, fidelios esse. In tractam, quam ab eo, qui prope interfectus est: fuit discipulus Tironensis Ecclesie, uno ab eius Episcopo Gregorio ad hunc dicono accepti, in relatione ipse Tironensis Episcopus Gregorius illa scriptus est: anno (inquit) quando decimo Chiloberto Regis, diaconum noster a urbe Roma Sanctorum cum pectoribus veniens, sic rebatur: Quod anno superiore, menje non, sicut in undatione Tiberis fluvius vobis obicit, ut ades antiqua dirucrurter, horre etiam Ecclesia subversa fuit,

LL.
PHILIPPE-
CLINCV-
RIA ROM.
EXERCITVS
IN DISCIL-
MEN CON-
IECTVS.

LIL.

LIII.
DE TEMPO-
RE INVN-
DATONIS
TIBERINAE.

*Greg. dia-
log. l. 2. c. 19.*

LIV.

*Greg. Tu-
lio. 2. 1.
TIBERIS
IN UNDA-
TIONE SER-
VENS IN
MARE DE-
LATIG.*

in quibus nonnulli etrines moderatorum nullia percire. Multo vnde enim serpentem cum magna draconem in modum tri atri validi per bonis flum alneam in mare descendit, sed infusata bestie inter saltem maris roridi, fuisse litteris certe sunt. Substantia et laetitia regis clades, quam ingunariae vocant, h. e. de lue. Subdit de obitu Pelagi Pap., sed de eo infestis sequentis anno.

a Paul. dial.
de Gess.
Longobrd.
t. 1.
b Joan. dial.
civit. S.
Greg. I. 6.
3+16.

LV.

C. Plin. L. 2.
c. 14.

LVI.

b Greg. dial.
l. 3 c. 19.

DE INH.
OMI MIR.
CLO V.
RONA E.
DITO.

non sibi

c Greg. his.
Franz. L. 2.
l. 1.

L
f Greg. Th.
bip. l. 6. t. 1.
DE PESTE
LENTIA
VERIS.
g Greg. dial.
l. 4 c. 19.

Corrigendum in auctoritate illud putamus, errore in numero notam illapso, dum ante annum decimum quartum Childeberti Iberis ex crescenciam ponit, cum ponat ante annum decimum id est factum, ex sua plus sententia de numero annorum Childeberti Regis die necesse sit, hoc pro scilicet anno. Eadem Paulus a quo loquens diaconi tradunt,

Quod ad draconem pertinet vnde meritorum & fluentio delatum est: certum est minime id potuisse id genus serpentum, quos dracones naturalium rerum scriptores appellant, sed vulgo haec appellatas monstrofas illas representant, que magnitudine sua reliquias serpentes excedunt, eas Plinius & boas nominat, quas & aliquando vias in regionibus his prope Tabernum possunt tradit.

Porto quod contingit soler, ut istiusmodi inundantes fluminum non vino in loco, sed in aliis circum circa prouincias sint communes: quid mirandum accident, cum hoc eodem anno Achelis fluvius exundauit, aliterque transfluisse longe latere effuluit, S. Gregorius Papa his narrat verbis de Nupt. Joannis Triumviris relatione sua me docuit, quod Pronubus Comescum ille adiecit, se cum Regis auctoritate tempore in loco eodem, viciniora exigit, affuisse, eamque rem cognoscere insisterat. Prudius enim Triumvirus narravit, dicens: Quia ante hanc eamque questionem, quando apud hunc Romanum in vobis alienum suum Tiberi agressus est, tantum crescerat, ut eius ruda super iurem iustificaret, atque inde iam maximus regnus occuparet: apud Verbenum rursum fluvius Aethiopum exire coepit, ab Zenonius martyrius arguitus Ecclesiastis vobis, non Ecclesia dum eorient ianua aperita, aqua in eam maxime intravit: quia padijus crederet, ut ad defensionem Ecclesie, que erant tecta proxime, perirent. Sieque flumen aqua, Ecclesia tandem clausa, & sedimentum liquitum in subditum parvum sonitus mutatus. Cumq; esset nudi invenimus inferme, sed aquarum multitudine omni Ecclesia secundata, quia posset credi, non belarent, isque se tam & fieri defecare formidaverunt ad Ecclesie ianuam venientes, ad bivendam haurire aquam, que ut praesertim visque ad sensu frigida excreverat, & tanen intra Ecclesiam nullo modo diffuerat. Hauriri aqua poterat, sed diffundere (ut aqua) non poterat, flumen ante ianuam, & ostendendum cum illa meritum martyris: & aqua erat ad adiutorium, & quasi aqua non erat ad inuidendum lacum, haecq; Gregorius, arg; haec enim de aliud: peflexum autem cum fulgurata tradat mente lauantur & dicimus de eantio sequenti.

IESV CHRISTI Annus 590.

PELAGII PAP. II. MAVRITII IMP.
Annus 13.

NON AGESTIVS super quingentesimum volunt Christi annus, Indictionis octaua, ipso exordio urbi Romanae funeritissimum, cum menie Ianuarii lues ingunaria (ut auctor est Gregorius Turonensis) inmulta populus extra diuinam (ut ligna docuerunt) iximilla: siquidem tellatur Gregorius Papa, vias etiam fagittas colitus delapsas in homines, quos mox pelles improuia percureret, ait enim: Ante triennium quoque hec penitentia, quae hanc vires clade vehementissima depolivat, in qua etiam corporis vel sagitta calidum venire, & angulos quinq; ferme videbantur (sicut nati) Stephano item defunctu illi, & diejpsu vero Stephano agemus inferius. Sed quomodo ipso pelles exordio Pelagius Papa eadem tactus defunctus est, ita paucis Gregorius Turonensis docet: Subsecu-

te est (inquit) de vestigio clades, quam ingunariam vocant: nam medio mense videntur (Iauarius est sic) aduentus primus omnium (iuxta quod in Ezechiele propheta loquitur). A festi karissimis incipiunt Pelagii Papas perculit. Quis defunctor, magna fletus populi facta est.

Habet Anataphis, definitum esse Pelagium sexto

Ius Februario, cum fedis annos duodecim, menses duos, & dies vi gemitum. Sed mandatis labi in extremum certum est eos, quia alium depravatum texture Aras statim curti, tribunt eidem Pontificis annos ducassem, menses duos, & dies decem: multoque magis qui obitum Pelagi, & creationem Gregorii reuocans in annum sequentem, vel qui diuino anno Pelagi obitum, & Gregorii ponunt creationem, cum eode anno, quo mortuus Pelagus, post menses sex & dies vigintiquatu, vacatis sedis, que certum fit in festum eius Gregorium, inchoante insictione nona, ut ex ipsius epistola colligi potest. Longus vero eraffe in tempore fedis Pelagi, & creatio Gregorii Beda videtur, dum creationem Goti collocat fab anno decimo Mauriti Imperatoris, quem hoc anno quanto emulsum Imperatoris contingit etiam eum resuscitare ipsumfmet Gregorii; dum (ut dictum est superius) sui Pontificatus anno secundo lepidum numerat annum Incepit Mauritus.

Hic igitur de tempore obitus Pelagi ex Iohannes Gregorii ratione flabilius reliquum est, ut eundem Pontificis res gestas illas, que certo anno definiti neque, hiscium mul ponamus aque in primis, qui habet Anataphis, qui huc praemitur de aquarum inundatione: Eodem tempore pluvia pluviaverunt, ut annis diversis: quia aqua diluvia permanebant, & talis clades fuit, qualem a faculo nubis monstra fuisse. Eodem tempore vestitum corpus B. Petri Appellatione argentea decurvata. Confessionem videlicet, vel corpus eius S. Petri, ex modo argento contextus. Hic (addit Anataphis) dominum suum xenodochium fecit pauperum sumum, hic fecit austeritatem B. Hermati martyris. Ille fecit sopra corpus B. Laurentij martyris hafisciam a fundamento conditam, & tabula argentea exornauit sepulchrum eius. Hic Anatalus De eadem basilica eti veius epigramma nupet repetitum, famaque prelio cuius redditum immortalitatem habuit verbum:

Præfatu * Pelagio martyri Laurentius olim
Templo suis flattu tam primitu datur
Mir a fides Claudio bofides infret in as
Pontifex merito nec celebrat se
Ta modo Sanctorum cui crederet confat honoris
Est sub pace eolis redit a dicta tibi
Martyris flammam olim lenit a subfus
In eum templo lex veneranda redit.

Quid vero mirandum ac paucendum tunc accedit, cum eisdem S. Laurentii corporis operari quiretur, audi S. Gregorii ista narrantem: Sancta memoria deicessor meus traxit ad corpus S. Laurentii martyris quodam missis ad defensionem, domi nejassa, vix venerabilis corpus eius est collocatum, & effusus exponendo, subito cepit hunc eius inquantu aperientem oculi, & qui praesente erant, atque adorabant monachus & monachorum, qui corporis eiusdem martyris derunt, quod quidam minus tangere per ampleritatem, auctoritate intra decus dies defunctorum sunt, ita ut nullus superlati periret, quod secundum certum illam videtur. Hic Gregorius.

Intet alias res gestas ab ipso Pelagio Papa est mendo de Concilio Romano ab eodem babito id quidem ipsi tellatur in epistola, quia postea scripsit Episcopos Germanie & Gallie his verbis:

Cum in Dei nomine in Romana Ecclesia Synodus Episcoporum, ut ceterorum confederatum Dei fiduciis congregatae habebantur, & de Ecclesiis suis flatu, ut sunt ab Apollonia & sancto Patriarche tradita, diligenter tractarentur: superuenienti littera regis, & ut magna essent autoritatis, etiam vita regis praeceperunt, oculi & legatorum rogantes, ut ordinum fratrum, quae sancta Romana Ecclesia hanc habere, nosq; littera regis rem andarentur. Tunc de regis volunta & studio iam multum gaui sumi, & sacrum ordinum Romane sacramque Constituta nostrorum antecessorum solerter relegatus.

inventum